

УДК 004.5;676.226.6

© Штефан Є.В., д.т.н., професор, КПІ ім. І. Сікорського, Київ, Україна

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЕКТУВАННЯ ПРОЦЕСІВ ТА ОБЛАДНАННЯ ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНИХ ВИРОБНИЦТВ

The decision of a problem intensification and optimization of the technologies of the polygraph manufactures is impossible without establishment of the main appropriateness of the thermo-mechanical and mass-exchange processes proceeding in the printing materials. The mathematical imitation modelling of these processes can serve as the basis of the information practice of design (IPD) of polygraph equipment.

IPD has the type: “mathematical model - intellectual expert system - design automation system” and considers the technological processes as multicomponential system of interconnected subjects of inquiry (SI): printing materials, technological equipment elements, thermo- mechanical loading means etc. IPD is based on carrying out of the computing experiments which realize the analytical, algorithm and digital models.

Однією з основних рис початку XXI століття є інтенсивне впровадження цифрового керування та комп'ютерних методів інформаційного забезпечення поліграфічних процесів при реалізації виробничих режимів «оригінал — відбиток». Це обумовлює об'єднання окремих незалежних технологій об'єдналися в єдину CALS - систему процесів додрукарської підготовки друкованої продукції, друку, післядрукарської обробки, реалізації та утилізації виробів (рис.1). CALS (Continuous Acquisition and Life cycle Support) — концепція і ідеологія інформаційної підтримки життєвого циклу продукції на всіх його стадіях, заснована на використанні єдиного інформаційного простору (інтегрованого інформаційного середовища), що забезпечує одноманітні способи взаємодії всіх учасників цього циклу: замовників продукції (включаючи державні установи і відомства), постачальників (виробників) продукції, експлуатаційного і ремонтного персоналу, реалізована у формі міжнародних стандартів, що регламентують правила вказаної взаємодії переважно за допомогою електронного обміну даними.

Відповідно [1] вважаємо, що інформаційна технологія це є сукупність методів, засобів і прийомів, що використовуються для пошуку, нагромадження, опрацювання, зберігання, подання, передавання інформації за допомогою засобів обчислювальної техніки і зв'язку. На основі цього пропонуються основні принципи створення інформаційних технологій проектування процесів та обладнання поліграфічних виробництв.

Приймаємо об'єкт досліджень у вигляді мультикомпонентної системи взаємозв'язаних об'єктів — задруковувані матеріали та приводи їх подавання, фарби, друкарські форми, ракульні механізми, пристрої та режими термомеханічного навантаження та ін. Теоретична основа базується на нелінійних просторово-нестационарні крайових задачах математичної фізики, що описують закономірності поведінки відповідних об'єктів досліджень. Завдяки появі ЕОМ великої потужності з'явилася можливість ефективного розв'язання нелінійних просторово-нестационарних крайових задач математичної фізики та отримання відповідних кількісних характеристик, які відображають поведінку об'єктів, що розглядаються, у різних технологічних процесах. При цьому в якості інформаційного джерела доцільно використовувати обчислювальний експеримент, головним принципом проведення якого є: розгляд у єдиному комплексі постановки задачі, методів її розв'язування та реалізації розрахункового алгоритму у вигляді програмної системи.

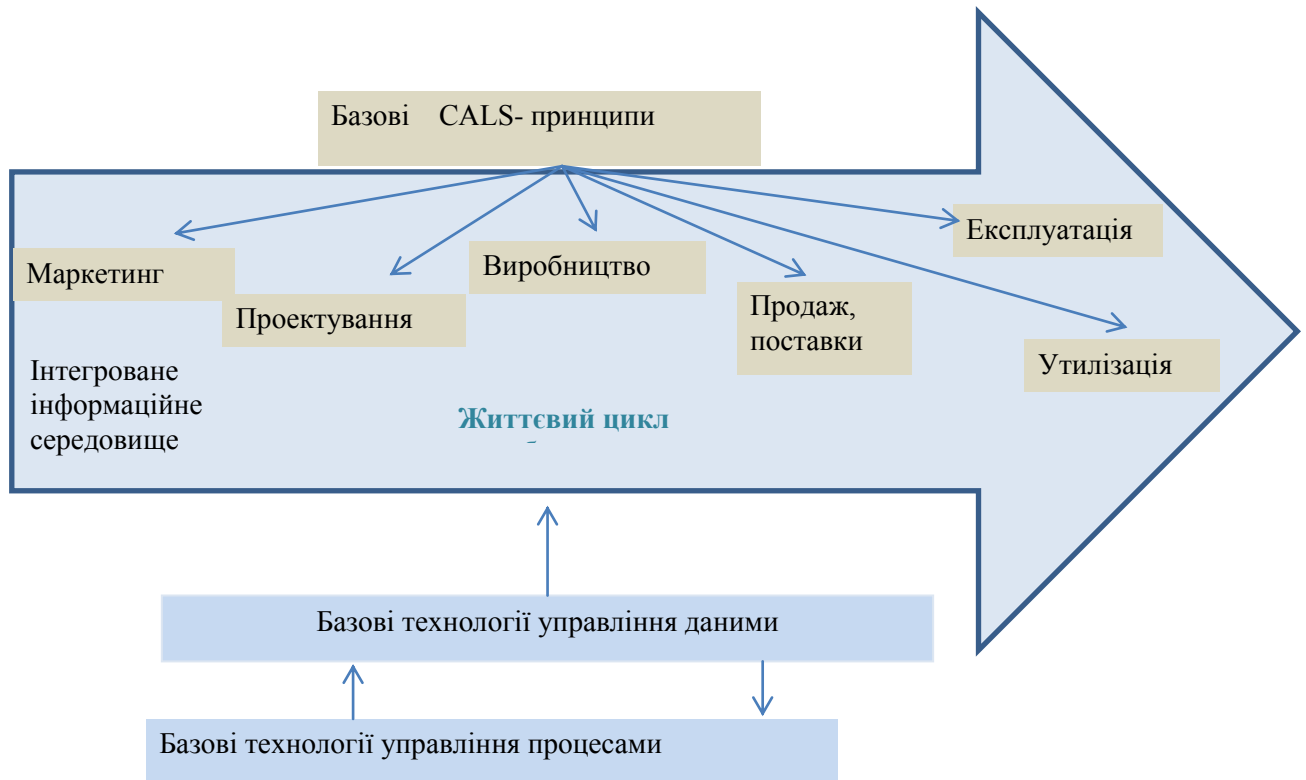

Рис.1. Схема концепції CALS

Таким чином, можна запропонувати тип інформаційної технології проектування (ІТП): “математична модель – інтелектуальна експертна система – система автоматизованого проектування” (рис.2).

В якості предмету досліджень приймаємо: закономірності взаємодії друкувальний елемент – відбиток, ракель – друкарська форма, робочі органи – задруковуваний матеріал та ін.; розподілення тиску по робочим поверхням; параметри процесів сушіння шару фарби, конструктивно-технологічні параметри механізмів та показники їх надійності, оцінка якості виробів та ін.

Згідно наведеної методики (рис.2), одним з основних елементів запропонованого варіанту ІТП є інформаційне забезпечення проектування – інформаційна модель об’єкту досліджень (ІМ ОД). Враховуючі, що друкувальний процес це взаємодія інформаційних, енергетичних та матеріальних потоків для відтворення графічної інформації на задруковуваний поверхні виробу, доцільно використовувати об’єктно – орієнтовану методику (ООМ) побудови інформаційної моделі відповідних ОД [2], яка складається з наступних основних етапів:

- декомпозиція предметної області на окремі елементи;
- аналіз сукупності атрибутів (властивостей) елементів;
- об’єднання елементів у класи;
- аналіз інформаційних повідомлень між елементами.

Таким чином, використання ООМ дозволяє ефективно провести декомпозицію технічної системи, що досліджується на підсистеми, класифікувати їх і описати у вигляді скінченної сукупності класів та зв’язків з подальшою формалізацією інформації про об’єкт досліджень.

Рис. 2. Схема створення ІТП

При такому підході ІМ ОД складається з наступних основних елементів:

- графічне представлення ІМ, виконане у визначеній нотації (діаграму «сутність-зв'язок»);
- описання об'єктів і атрибутів, що містить списки всіх об'єктів і атрибутів моделі та забезпечує організовану сукупність описів об'єктів, атрибутів і доменів;
- описання зв'язків між елементами технічної системи.

У даній роботі розглядається один з можливих варіантів ІТП (рис.3) , який відповідає прийнятому напрямку проблемної орієнтації у межах ООМ - інтенсифікації та оптимізації технологічних процесів виготовлення поліграфічної продукції.

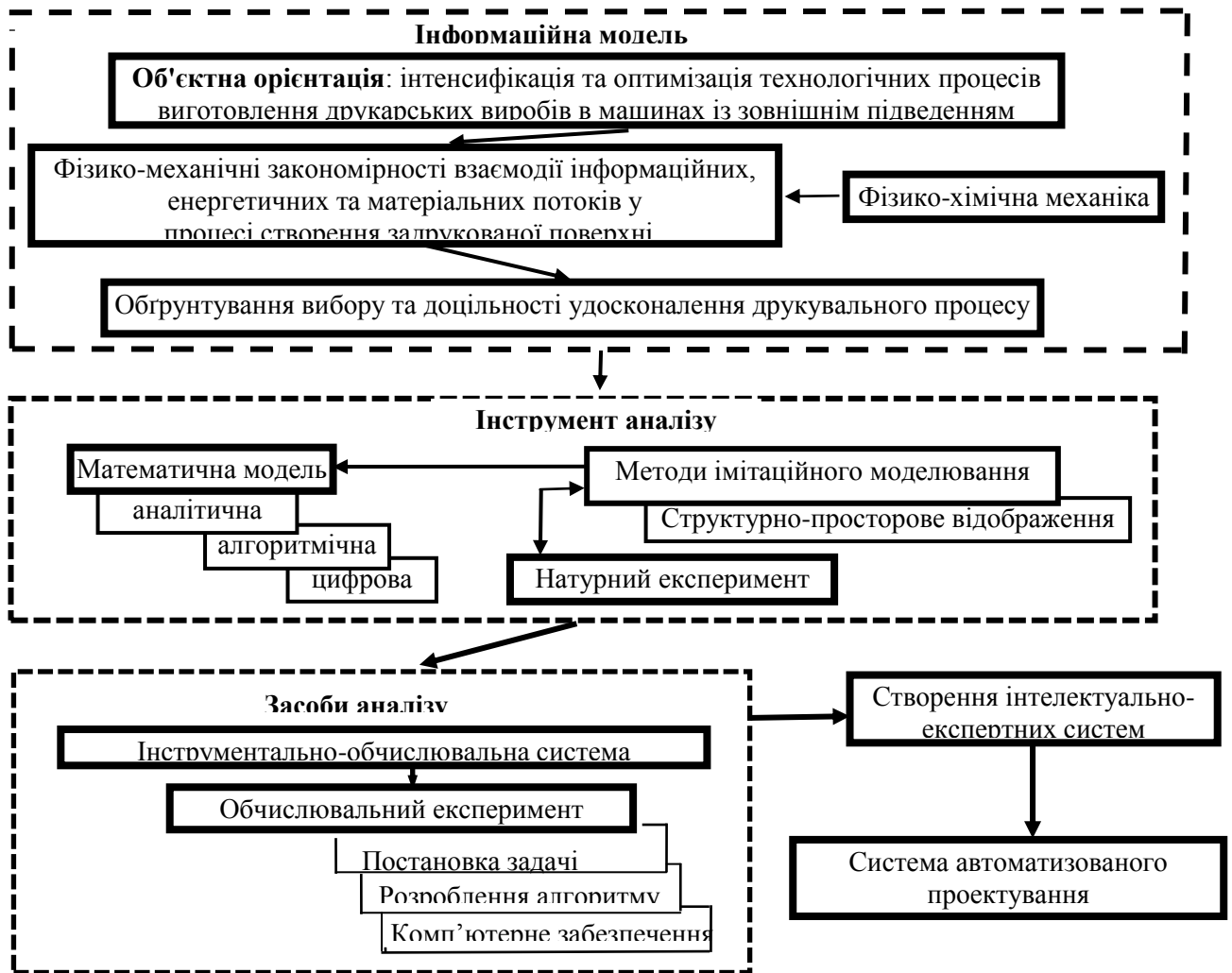

Рис.3. Схема побудови одного з варіантів ІТП

При розгляданні конкретних прикладів об'єктів дослідження у межах запропонованої ІТП розроблена загальна методика визначення їх раціональних конструктивно-технологічних параметрів (рис.4). Ця методика дозволяє створити основу для автоматизованого аналізу необхідних параметрів та властивостей технічних систем поліграфічних виробництв.

Рис.4. Схема методики визначення раціональних конструктивно-технологічних параметрів друкувальних процесів

Перелік посилань:

1. Розум О.Ф. Таємниці друкарства: минуле, сучасне, майбутнє: навч.посіб./О.Ф.Розум, О.М.Величко, О.М.Мельников._Вид.2-е, перероб.і доп._ Львів: Укр.акад.друкарства, 2012.- 280с.
2. Гоменюк, С. И. Объектно-ориентированные модели и методы анализа механических процессов / С. И. Гоменюк. – Никополь: Никопольская коммунальная типография, 2004. – 316 с.